ABONNEMENTS

Annonces Légales

Annonces Commerciales

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 265
Ngày thứ sáu
20 Mars 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢN QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone)
86 231

GIÁ BÁN

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư từ gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3470

NỀN VĂN-HÓA Ở Á-ĐÔNG

Bổn-báo tiếp đặng bài sau này của một người bạn đọc báo gởi tới, lời-lẽ thiệt là xác-đáng, và thấm-trùng vào cái bịnh của những phái « cấp-tiến » ở xã-hội ta ngày nay, và là vấn-đề cần-yếu của quốc dân ta ngày nay nên giải-quyết, song tiếc rằng bản chưa được kỹ, vậy để kỳ sau bổn-báo sẽ đăng nguyên văn bài diễn thuyết của ông Phan-văn-Trường cũng nói về vấn-đề nầy, rồi bổn báo sẽ xin bàn kỹ thêm nữa, cho giải-quyết một vấn đề thiết-yếu của xã hội ta ngày nay.

B. B.

Ở Annam ta lúc nầy nghe có nhiều nhà xướng lên cái thuyết phản đối văn-hóa Ở Á-đông; nhưng mấy nhà ấy cũng sản xuất từ trong nhà Khổng, Mạnh, chớ chẳng phải là nhà thâm nhiễm ngoại hóa mà xướng lên cái thuyết ấy.

Đại-khái rằng: « Nước Nam ta từ bốn ngàn năm nay, bị một anh Tàu phá hoại; dạy cho ta đạo Khổng, Mạnh, bày cho ta tuân theo lễ nghĩa, ràng-rịt bó-buộc cái quyền tự-do của loài người, dạy cho ta ròng những cái thói đạo-đức ủy-mị: thầy dạy trò, cha dạy con, nhứt như đều dùng một lời ấy làm tiêu-biểu quốc-dân; khiến cho một dân tộc tất cả phải thờ cái chủ-nghĩa ấy như thần, không ai dám xâm phạm đến được.

Vì một anh Tàu lầm dại mà làm lấy cái lầm dại đó cho một quốc-tộc ta, ta chỉ đóng cửa tối ngày, chẳng trông thấy được cái văn-hóa Âu-Mỹ là gì, chẳng biết chữ tự-do bình-đẳng là gì, chẳng hiểu các chuyên-môn khoa-học là gì; chỉ một mặt chôn đầu trong cái hóc tối-tăm, chìm đắm trong cái biển mê-muội mà thôi.

Dầu rằng ngày nay anh Tàu đã buông ta ra khỏi tay rồi, nhưng mà ta bị cái thuốc-độc đạo-đức đó thấm vào trong tim óc ta đã lâu đời, ta vẫn mơ mơ màng-màng hai chữ đạo đức mà chưa giải mê ra được.

Như thế thiệt là cái ngộ-điểm của ta lắm, sao ta chẳng hề mở mắt ra mà xem. Hiện nay những Âu, những Mỹ, phú-cường như thế, cạnh tranh kịch-liệt như thế, học-thuật một ngày một tiến bộ; công thương một ngày một khoáng trương; cái cơ tiến-hóa văn-minh, như lửa hừng như sóng cuộn, cùng nhau vảnh mặt trên vỏ-đài. Người đua nhau vào đường thiệt-hành ta lại rủ nhau vào đường vô dụng, người đua nhau lên cõi trí-thức tinh-thần, ta lại rủ nhau giữ gìn cái đạo-đức hủ bại; thế thì nước ta còn trông mong được một ngày nào mở mày mở mặt với ai?

Huống chi nước ta đã có ông thầy quí hóa là thầy Đại-pháp ở một bên, sẵn lòng dạy bảo cho ta, hết sức chăm mở mang trí nào cho ta; ta còn giữ cái đạo-đức hủ-bại ấy làm gì mà để cho chậm trễ bước đường của ta, ta hãy vứt cái đạo-đức hủ-bại ấy đi, mà rước hẳn cái tinh-thần văn-minh ấy vào, nhứt diện theo thầy cho đến chốn đến nơi, được như thế dân-tộc ta mới có thể bay nhảy theo kịp người ta được; nếu chỉ bo-bo giữ theo cái đạo-đức ấy mà tạ-khẩu rằng quốc-hoa quốc-túy thì thiệt là một cái nguy-tượng cho quốc-dân ta sau nầy. »

Cái thuyết ấy các hàng thượng lưu trong nước ta phán đoán ra thế nào?

Theo ý tôi tưởng rằng, nhà xướng lên cái thuyết ấy, nếu chẳng phải một ông nho lở thời thì cũng một đảng thiếu-niên xông vào cái chủ-nghĩa cấp-tiến; chớ không phải là một người có quang-niệm với thế-đạo nhơn tâm. Như ở nhà Khổng, Mạnh mà ra thì lại là một tội-nhơn của Khổng, Mạnh vậy.

Văn-hóa Khổng, Mạnh bao giờ chẳng dạy người học lối phú cường, bao giờ chẳng dạy người trí-tri cách vật, bao giờ Khổng, Mạnh chẳng dạy người cái nghĩa tùy thời; nhưng mà Khổng, Mạnh không bao giờ bỏ ngoài cái đạo-đức.

Nếu nói rằng, cái đạo-đức làm nhiễu hại cho dân tộc ta, thế thì lầm lắm.

Thường thường ta có một vật báu trong nhà, song ta vẫn thấy thường trước con mắt, thì ta cùng lấy vật ấy làm thường, chớ như người khác trông vào mới cho vật báu của ta là quí.

Ông René Guénon là một nhà bác học trứ danh ở nước Pháp, ông đã khảo cứu các lịch-sử Đông-phương mà làm ra một quyển sách; đại khái công-kích cái văn-hóa Tây-phương, mà nhứt tôn chuộng cái văn-hóa Đông-phương.

Ông nói rằng: « Phần trí-tuệ là phần cốt-tử của người, người ta phải cần trí-tuệ để hiểu thấu cùng lẽ vạn-vật. Tây phương dùng trí-tuệ chẳng qua như một cái khí-cụ để kinh-lý sự-vật mà cầu sự lợi riêng cho mình; như mê tín khoa-học, chú ý vào sự sanh-hoạt, đều là cái trí-tuệ vụn vặt. Sự mê-tín khoa-học chừng nào thì có thể sanh ra cái cơ giới chủ-nghĩa, biến vô trụ thành ra một nhà máy lớn, biến thế-giới thành ra một trường xung-đột. Cái trí-tuệ của Đông-phương lại được bề tinh-thần hơn bề vật chất, nghĩa là có cái chủ-nghĩa thuần-túy về đạo-lý ở đời, ấy là cái văn-hóa cao-thượng rất quí báu vậy. »

Một người Tây-phương, còn biết trọng cái đạo-đức của Đông-phương như thế, ta là người ở trong đạo-đức sao ta lại muốn phá-hoại của ta đi? Có phải là một cái đại-ngộ của ta không?

Tuy vậy, đạo-đức vẫn trọng, song không nên thiên về đạo-đức mà không đề việc phú-cường, ta vẫn giữ cái văn hóa Đông-phương làm cốt, ta điều hòa thêm cái học thuật Tây-phương, hai đàng dung hiệp lại tự nhiên thành một dân-tộc vừa được hấp-thọ văn-minh, vừa được không quên căn bổn vậy.

NG.-HÒA-LIÊN

VĂN UYỂN

VỊNH CON NHỆN

Tạo-hóa sanh ra cũng tiếng rằng,
Khác loài bay nhảy kiếp lăng xăng.
Đã cam mấy đoạn lòng tơ rối,
Sao khéo tư bề mặt lưới giăng.
Giận lũ tham lam sâu những mọt,
Thương thân nhơ nhuốc mới cung lăng.
Áp yêu dưới bụng bầy con trẻ,
Xua đuổi kìa ai nghĩ đến chăng?

VỊNH CON CÓC

Cực lòng kêu thấu đến tai trời,
Dám ý rằng ta rộng tiếng hơi.
Lánh ở hang sâu mình thấm thấm,
Ngồi chờ nước tới dạ vơi vơi.
Cầm loài rắn hổ ra oai thế,
Giận lũ chàn-bàu lộn giống nòi.
Vẫn biết thân nầy bao nả sức,
Mà gan độc-dữ lắm ai ơi!

VỊNH CON GÀ CỒ

Thốn thức nào ai có thấu tình,
Chút vì ngứa cổ khó làm thinh.
Lòng gan quyết một đền ơn chủ,
Xát thịt mảng chi bỏ kiếp mình.
Kính-tỉnh năm canh người đại-mộng,
Hô-hào một lủ bạn đồng thanh.
Đã mang lấy tiếng anh hùng vậy,
Nước lửa dầu cho thác cũng vinh.

VỊNH CON KHỈ NHÀ

Cũng tai cũng mắt giống người ta,
Sao đặt tên rằng khỉ thế a.
Rút cỗ sợ oai hùm ở núi,
Vuốt râu làm phách chó trong nhà.
Được ăn quên hết tuồng liêm sỉ,
Mang lốt đua theo thói nịnh tà.
Thương hại lăng xăng ngày chỉ tối,
Cái thân thằng phược hỡ không mà.

Minh-Châu.

VĂN NỮ-GIỚI

MỘT THIÊN TUYỆT-BÚT

BỨC THƠ CỦA LÂM-NỮ-SĨ TRUNG-HOA

(Tiếp theo)

V

Sự run sợ hồn thiếp chưa định, mà mấy sáu giờ thăm lại đến bao bọc nơi chốn gia-đình; chồ thiếp nằm ấy bỗng không mắc lấy chứng bịnh tâm kinh, chưa được vài tuần mà cái tánh mạng đã hóa ra hột sương trên ngọn cỏ vậy, rất đỗi thương thay!

Ôi, thiếp sanh ra không biết cha, may có chồ được khi xem sóc việc gia đình, khỏi đến nỗi sup đổ linh lơi chồ thiếp, song thiếp vẫn trông mong nơi chồ thiếp; mong rằng có chồ đỡ nổi nghiệp cha, ai ngờ một cây đã gãy, lại gãy thêm nhánh, trời xanh kia sao nỡ vậy! Ấy là quyết đày thân thiếp phải chịu mồ côi, không nơi nương dựa, nhành dâu xế bóng, biết núp vào đâu! Cái sự quái gở trong gia-đình nó xui ra nhiều cái kỳ oan như vậy.

Chồ thiếp chết đây, có phải vì cái nghiệt-độc của vợ chồng? Sao có gì lại mắc lấy cái chứng bịnh tâm-kinh là một chứng bịnh thế gian ít có?

Cột rường đã gãy, chồng chôi không người, thảm thương quang cảnh ngày xưa, càng thêm man-mát! Con gia-biến nầy không những quan-hệ vào một mình thiếp mà thôi!

Chồ thiếp mới 33 tuổi mà chết, đương khi thiếp đau-đớn cái dư-sanh của thiếp mà lại dồn dập cho thiếp thấy trước mắt cái cảnh tượng bi-thương; nên chi giọt nước mắt không khô, chẳng những khóc phận thiếp mà thôi, khóc cho chồ thiếp mà lại khóc cho nhà thiếp nữa.

Thiếp còn làm vậy, huống chi là thiếm thiếp, tuổi xuân chưa già, mà đã nếm mùi cô quạnh, khóc nỗi quyên kêu nhạn lạc, thương vì phụng rẽ loan chia, đau đớn biết là dường nào!

Thế mà ai ngờ thiếm thiếp không phải vậy mà thiệt quả không phải làm vậy. Thiếm thiếp để chồ chồng, nào là do rộng mũ rơm, vẫn cũng cười-cười nói-nói như thường vậy, có khi trước mặt người cũng có khóc than đôi tiếng, đặng che miệng thế gian, song nào có thấy giọt nước mắt nào rơi xuống đâu; thiệt chưa đầy bảy tuần mà đã đổi tuồng trang điểm. Ôi, chồng đã chết, làm tốt với ai? Thiếp xét tình ra thì biết rằng trong bụng thiếm thiếp đã có sắp đặt rồi.

Khi chồ thiếp chết, nội trong nhà chỉ còn đờn bà, con gái, khóc lóc thở than; phần thì lo báo cáo với người thân thích gần xa, phần lại lo sắm sửa những đồ khâm liệm, việc nhà bối rối như thế, tất nhiên phải có nhờ sức người ngoài. Trong lúc đó có người chú họ tên là Dung-sanh, Dung-sanh ngày thường thân với chồ thiếp và cũng hay qua lại nơi nhà thiếp vậy.

Trong cơn sống thác, mới biết tình nhau, mọ góa con côi, cùng ai than thở. Dung-sanh nghe tin ấy liền chạy tới, nén hương chén rượu, khóc cùng hết tình, sau lại giúp đỡ việc nhà càng thêm chân-tất; nào sắm quan sửa quách, nào đám xát phần mồ, trong vài mươi ngày, an ổi kẻ còn, lo yên kẻ mất, việc lớn việc nhỏ, thảy đều xong xuôi; thiếp đương thơ ngây, trông thấy Dung-sanh như vậy, thiệt là bái phục tấm lòng sốt sắng, tác dạ ân cần, trường thế gian bấy giờ đây khó được một người như Dung-sanh, nên chi cái lòng tin mến của thiếp có khi tỏ ý ra kêu như chồ mình, đãi như người nhà vậy.

Than ôi, khi ấy nếu thiếp sớm biết Dung-sanh mà có lòng chạ về sau thì thiếp đã không dám lòng thành thiệt mà đãi một tên ghẻ gớm nọ theo như tình bồ con, thiệt cho đến nay mà thiếp cũng không rỏ lòng thiếp lúc bấy giờ làm sao vậy.

Viên-Tiểu-Thư, dịch

(Còn nữa)

PHÊ-BÌNH BÁO-GIỚI

Trung-lập-báo số 838 ra ngày 5 Mars 1925, bài xã thuyết « Trí giữ lực luận » có câu rằng: « ai ai xem xét cho minh bạch, coi có phải là Tạo-vật sanh nhơn loại, để giúp tay cho đó, mà bày biện, ăn bận lễ-nghĩa, đạo đức, tập dạy nghề khéo trí khôn, cho người chăng? ».

Không hiểu ông *Chủ bút* nầy nói cái gì, mà độc-giả chúng tôi muốn rằng *xem-xét cho minh-bạch*, cũng không sao *minh-bạch* được! Như ông nói: « *Tạo-vật sanh nhơn loại, để giúp tay cho đó* ». — « *Cho đó* » là cho ai? Cho *Tạo vật* hay là cho *nhơn-loại*? Vả cứ theo như lời trên ông vừa nói: « *Tạo vật sanh nhơn loại*; rồi dưới lại nói: « *mà bày biện, ăn bận lễ-nghĩa, đạo-đức, tập dạy nghề khéo trí khôn, cho người....* ». Vậy thì « *nhơn-loại* » khác, « *người* » khác phải chăng?

— *Trong bài ấy lại có câu: « cái trí nào của con người, cái khí lực của con người, đều nhờ cha mẹ cho mới có tốt; không cho, thì có tốt sao đặng* »?

Người ta ai không do cha-mẹ sanh ra, trí-nảo và khí-lực đều bẩm-thụ ở cha-mẹ là lẽ tự-nhiên. Sao ông Chủ-bút còn nói: « *đều nhờ cha mẹ cho mới có tốt* ». Dám hỏi ông: trí-nảo và khí-lực của con đều không nhờ ở cha-mẹ thì ở ai? Ông lại nói: « *không cho, thì có tốt sao đặng* ». Vậy thì cũng có người sanh ra trí-nảo và khí-lực không ở cha mẹ nghĩa là « *không cho* » phải không?

— *Nhựt-Tân-báo số 10 ra ngày 6 Mars 1925, bài xã-thuyết « liệu bề [illegible] thời buổi phế cựu di (!) tân nầy là cái thời buổi tưu (!) thuế nặng nề phế xá vật thuật (!) gì toàn là mắc mỏ.* »

Tác-giả cho « thời-buổi phế-cựu duy tân », là thời-buổi sưu-thuế nặng-nề phế-xá vật-thực mắc-mỏ », mà « thời buổi sưu thế nặng-nề » là « thời buổi phế cựu duy-tân » phải không?

— *Cũng số báo ấy, bài « đáp bài « cũng thì báo chương » trong Đông Pháp thời báo số 256 ngày 27 Février 1925 » có câu: « tôi còn nhớ lúc đầu tháng Janvier 1924, vì từ Đông-Pháp thời-báo kích bát mấy vị Hội đồng quản hạt một cách hồn ẩu ».*

« *Hồn-ẩu* » là gì? « *Hồn-ẩu* » nghĩa là « *đánh lộn* », tác-giả nói: « *vì từ Đông-Pháp thời-báo kích bát mấy vị Hội đồng quản hạt một cách hồn ẩu* » nghĩa là « *vì từ Đông Pháp thời báo kích bát mấy vị Hội đồng quản hạt một cách đánh lộn* » phải không? Tài-liệu chữ nho mà vô-duyên gặp phải những hạng ông Chủ-bút nầy dùng, thì cái mặt nạ « râu ông nọ cắm cằm bà kia » coi cũng buồn cười lắm!

— *Cũng số báo ấy, bài « không có lịch chi cho đời có nên hưởng của đời chăng?» có câu: « nhờ trí giác mới có khôn ngoan lừng lẫy », « khôn-ngoan » thế nào là « khôn-ngoan lừng lẫy »?*

— *Trung-lập báo số 845 ra ngày 18 Mars 1925, bài xã-thuyết « vô cuộc Tây Nam tí vô » kết cuộc có câu: « tôi thì không biết chi là vô hay ruột gì cả ».*

« Vô » nầy là vô-nghệ, « vô » đối với « văn »; chớ có phải « vô » với « ruột » đâu! Tác-giả có lẽ chưa biết phân-biệt dấu «hỏi» và dấu «ngã»! Vả chăng những câu « đáng điểm » giá ông Chủ-bút nói tại ngoài phố thì có « giá trị » hơn ở trên diễn đàn.

— « Trung-lập-báo số 346 ra ngày 14 mars 1925, bài xã-thuyết « quyết chí thì nên việc » có một đoạn rằng: « mà ưa học nói tiếng cho mau, đọc chữ cho giống dọng, đặng làm việc cho mau có tiền bạc, mà sớm đi, trưa về, chiều đi tối về; thứ bảy chơi sáng đêm, chúa-nhựt ngủ tới ngày; rồi mà nhà có cha mẹ bịnh oạn, vợ con đau ốm; cho đến đổi bổn thân mình đau, cũng chờ cho cả thầy liệc rồi mới dám xin nghỉ.— Châu ôi! Thôi bỉ ưa nhiều, làm sao mà học khôn học giỏi như người ta cho đặng. Ấy cũng là tập theo China đó». Không rõ tác-giả lấy cớ gì mà dám cho những thói đó là tập theo China? Thiệt nghĩ lịch một cách « bông-lông » quá! Huống chi, dân China vốn là một dân nhẫn-nại cần-kiệm có tiếng!

— *An-hà-báo số 401 ra ngày 12 mars 1925, mục văn-uyển, bài « họa bài kỳ-nữ thân thân của cô Lê-thị-Nguyên kỷ-hương (Calibè) An-hà báo số 399 » chuyển kết có câu: « Hỡi Mademoiselle ta xin hỏi »:* cứ như luận thơ thì chữ thứ sáu tức là chữ «*xin*» nầy phải dùng chữ « trắc », chớ chữ « *xin* » là chữ « *bình* » không thể đem vô đó được, tác-giả có lẽ chưa thuộc luật làm thơ!

— *Cũng bài thơ ấy có câu kết rằng: « mấy năm sẩy bước ở lầu xanh »?* Nhìn với câu mở đầu « *nghe người sẩy bước ở lầu xanh* », thành ra trên « *lầu xanh* » dưới lại « *lầu xanh* », phá kết trùng vận với nhau, sao gọi là thơ được! Chỉ trừ khi làm lối thủ-vĩ-ngâm tức là câu mở đầu và câu kết-thúc như nhau thì mới được mà thôi.

NAM-KIỀU

Cuộc hát giúp hội L'Etoile de Giadinh

Tối hôm qua lối 8 giờ, thiên hạ tựu trước rạp hát Modern Cinéma rất đông, vì đêm ấy bạn hát Phước-Xương của cô Ba Ngoạn có hát để quyên tiền giúp cho hội L'Etoile de Giadinh sửa soạn sân banh và ăn lễ lạc thành sân mới.

Đúng 8 giờ rưỡi, trong rạp hát người ngồi coi đông nức, có nhiều người đến trễ thiếu ghế, song cũng vui lòng đứng mà xem chẳng biết mỏi. Trong số người đến xem hát đây, có các quan lớn, có các nhà sang trọng, có quí thầy quí cô, song bởi đông người nên không thể kể tên cho hết được. Đêm ấy diễn tuồng *Trần nhựt-Chánh* là một tấn tuồng gồm đủ trung, hiếu, tiết, nghĩa, ai xem cũng được đẹp-dạ ưng lòng, vì tuồng hay mà có kép hát giỏi, nên hát được đúng đắng lắm.

Đến 9 giờ, M. *Nguyễn-khắc-Nương* mặc đồ Langsa, bước ra giữa sân khấu, cúi đầu chào khán-quan, rồi tỏ mấy lời như sau nầy:

Quí ông, quí bà.

Hội *l'Etoile de Giadinh* là một hội chuyên tập thể thao mà nay lại thiết cuộc hí kịch như vầy nghĩ thiệt chẳng phù hiệp với tôn chỉ của bổn hội đó chút.

Tuy vậy mà nếu chư quí ông quí bà biết được sự hành tàn của bổn hội chắc quí ông quí bà đã không lấy đó làm kỳ, mà lại còn lấy đó mà thương tưởng thêm bổn hội. Số là hội *l'Etoile de Giadinh* là một hội thể thao của Annam lập ra trước hơn hết, trót gần 15 năm nay, thường thao luyện nghề đá banh đặng tranh tài đấu sức với các hội khác. Ghe phen chúng tôi cũng đã giành được chức vô địch, cũng đã giựt được cái hình đồng làm cho hiển vinh tên tuổi của hội chúng tôi mà có lẽ nhiều ít cũng làm đẹp mặt nở mày cho người trong xứ.

Hãy hút thuốc chưa vấn và vấn rồi hiệu

CA-LOP

vì mùi đã ngon mà lại không sanh bịnh

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đồ âm công kiểu văn minh họ đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn để cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 35 và 35 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

Xét vì hội chúng tôi đã lập ra lâu, đã đắc thắng nhiều lần, đã được lòng công chúng yêu mến, mà bấy nay hội không có một cái sân để thao luyện và để tranh đấu cho công chúng xem chơi. Mỗi năm luyện tập phải cậy mượn sân của người, nhiều khi họ không cho thì phải đứng khoanh tay mà ngó.

Cũng vì hội không có sân, phải chịu chỗ nầy phải vì chỗ nọ, nên bấy nay thường bị người hùng hiếp, mà không dám hở môi, vì nếu mình chống chối họ không cho mượn sân thì có chỗ đâu mà luyện tập.

Hội chúng tôi dòm thấy thế yếu là tại chỗ đó, bởi vậy năm nay chúng tôi mới quyết kiếm đất mà dọn cho thành một cái sân banh cho hẳn hòi, dặng công chúng đến xem có chỗ dung ngồi cho xứng đáng.

Hội chúng tôi đã xin được một miếng đất rộng lớn ở góc đường Lareynière đụng đường Mayer. Miếng đất ấy rộng rãi xinh đẹp, nhưng ban cuốc rào dậu và cắt đài thì tốn kao nhiều, hội không đủ sức mà tạo thành cho được.

M. Xường là thứ-tử của Cô-Ba, chủ bạn hát Phước Xương, vốn là hội viên yêu dấu của bổn hội, thấy vậy muốn giúp sức cho hội nên bày cuộc hát-làm nay, dặng kiếm tiền cho hội dọn thành sân banh.

Ơn của Monsieur Xường tuy đã nhiều, nhưng mà chư quí ông quí bà sẵn lòng đến đông đảo thì đối với bổn hội tình lại càng thêm dày nghĩa lại càng thêm nặng. Vậy tôi xin thay mặt cho hội *l'Etoile de Giadinh* mà kính lời tạ ơn cảm nghĩa chư quí ông quí bà, quí ông quí bà đoái tưởng giúm giúp nưng đỡ cho hội chúng tôi hoài thì hội chúng tôi nguyện hết lòng nhiệt thành mà làm cho chư quí ông quí bà được hân hoan, mà cũng làm cho *ngôi sao Giadinh* được muôn năm tỏ rạng.

* * *

M. Nguyễn-khắc-Nương vừa dứt lời, tiếng vỗ tay nghe cùng rạp. Kế khởi sự hát lại cho đến 2 giờ khuya mới vãn. Ai nấy ra về thảy đều vui lòng, và lấy làm ngợi khen quí vị làm đầu hội L'Etoile de Giadinh hết lòng sốt sắn lo lắn cho hội thể-thao Annam, và rất kính phục lòng nghĩa-hiệp của cô Ba đã hai phen hát giúp cho hội L'Etoile de Giadinh. V. H.

Tiếng « bẩm »

Tiếng bẩm là tiếng để dùng mà xưng hô tôn trọng những hàng viên quan chức sắc của các bực phẩm hàm. Như: bẩm ông, bẩm-thầy, bẩm quan lớn; chớ chẳng phải tiếng bẩm để lạm-dụng vào hạng nào cũng được. Thế mà tôi dòm thấy nhiều người chưa biết tiếng ấy phải dùng mà xưng hô tôn trọng những người hạng nào. Họ cứ khu-khu gặp ai bẩm nấy. Như bẩm hia, bẩm-cũ, bẩm chú v.v. Ôi! hia mà bẩm, cũ mà bẩm, chú mà bẩm. Rồi đây có khi họ bẩm em, bẩm cháu nữa chớ chẳng không! Chẳng biết họ nghĩ sao mà họ bẩm coi ngon miệng quá! Tiếng bẩm nghe ra thì không đáng gì, nhưng kỹ-trung nó có giá-trị và quan hệ lắm. Nếu mình bẩm nhằm, bẩm phải, thì nó làm cho người nhơn đó mà được phẩm giá cao lên. Còn nếu mình bẩm sái, bẩm lầm thì nó làm cho mình bị chê là không biết: ai phải bẩm, mà ai phải thưa (cứ khu khu đụng đâu bẩm đó) và nó làm cho người nhơn đó mà kiêu ngạo.

Người mà chịu tiếng bẩm thì người ấy đã đành có một cái chức sắc làm ông, làm thầy, làm quan lớn chi đó. Dầu mình có bẩm họ, cũng chẳng đến đỗi thẹn, mà họ cũng vui lòng mà hoan nghênh cái tiếng bẩm ấy. Chỉ như phường ngu dốt, chẳng có một cái chức tước gì, chỉ có ba đồng tiền lẻ hơn, rồi mình theo bưng-bợ, bẩm bẩm rang tai. Làm như vậy có khi mình cũng thẹn lấy mình, mà họ cũng xốn-xang nhột nhạt. Như bẩm hia, bẩm cũ! Hia, cũ mà bẩm nỗi gì? Hia thì mặc hia, cũ thì mặc cũ. Hia, cũ có phải là quan hàm chức sắc chi chi mà buộc mình phải bẩm. Mình bẩm, ấy chẳng qua là mình nịnh, thấy người ta giàu có muốn bưng bợ người ta lớn, chẳng biết dùng tiếng gì cho xứng đáng nên buộc mình phải bẩm, dặng tỏ rằng mình tôn trọng người ấy. Dầu cho mình muốn tôn trọng người ta thì dùng tiếng thưa, tiếng dạ cũng là đủ rồi, lựa là phải dùng tiếng bẩm. Vậy ai là người lỡ dùng tiếng bẩm khá kíp sửa ngay.

Nguyễn-thành-Long.
Rạchcam (Bìnhthủy).

Mardi 31 Mars 1923

(Viết theo lối tả chơn)

Mặt trời chói ngay vào cửa sổ, ngoài sân tiếng gà-ri túc mái om sòm, phía sau chim chích vội dậu trên cây vông, kêu tiếng dóo-don, dỡ tờ ý chào mừng mặt nhựt.

Trong một căn phố kia cửa khép hi hí, có hai đứa bé chạy vô chạy ra, hết kêu ba... ba... tới kêu má... má.

Thầy thông nằm trên giường hai tay ôm chặc cái gối, cẳng gát chồng lên, hết trở lại kế day qua, lâu lâu lại thở ra một tiếng.... Ở sau bếp thiếm thông đang lom khom thổi lửa, mặt mày đỏ lơ đỏ lưỡng, tro bay dầu cổ dính dầy. Một lát hai đứa bé chạy lại niếu áo thiếm thông kêu: « má... má... xu... mánh mô. »

Ngoài sân nghe vẫn vẫn có tiếng con xẩm rao: « Bánh cam bánh bò, ba tầng cố, bánh tôm khô » .. Thiếm thông rớ túi trứng trơn, hai đứa nhỏ lại càng đòi nhiều hơn, thiếm đưa tay chỉ lên nhà trên và nói: « lên xin ba con ê, ba con thiếu gì xu... »

Hai trẻ buông áo mẹ lật đật chạy lên, thầy thông nhắm mắt lại giả đò ngủ. Đứa lớn vén mùng, nắm tay kéo thầy, còn đứa nhỏ kêu: ba.. ba... mánh mô. Thầy ư... một tiếng rồi day mặt vô vách, đứa lớn liền kêu: ba.. ba... dậy; bây giờ rưỡi rồi, dậy ba. Coi, ngủ hoài hê.

Ngoài trước có tiếng gõ cửa cộp .. cộp... cộp và kêu: Thiếm năm ơi! Thiếm năm! Đi chợ hôn? Thiếm thông ở sau bếp chạy lên, đến ngan chỗ thầy nằm liền đưng ngoài mùng mà ngó. Thầy vén mùng, ló đầu ra lắc hai ba cái, thiếm thông liền cất tiếng nói: Cô đi đi cô sáu, bữa nay thầy nằm tôi mắc đi ăn cơm khách nên tôi không đi chợ. Thiếm day lại nói: Thôi dậy mình, 7 giờ rưỡi rồi, vậy đi làm việc chớ ngủ hoài sao? Thầy vung dài hai ba cái, ư... ư ít tiếng rồi lồm cồm ngồi dậy. Hai chơn thòng xuống đất, hai tay chống thanh giường, vừa cúi đầu nhổ nước miếng vừa ngó cho nước miếng rớt tận dưới ông nhổ nghe cái cóc. Hai đứa nhỏ cũng còn đứng đó, thấy thầy dậy kêu: ba... ba.. cho xu đi ba!

Thầy lấy chơn khều đôi dép, xỏ vô rồi đi lại sào áo, rớ túi móc 2 xu phát cho trẻ rồi đi rửa mặt. Ra tới cửa sau, nheo con mắt ngó mặt trời rồi đứng chống nạnh mà coi vợ chắm nước vô bình tiếng kêu rồng... rồng. Thầy hỏi:

— Còn trà sao mình?

-- Còn một nồi nầy nữa thì hết.

Thầy thở ra rồi đi lại múc nước để vô thau mà rửa mặt. Vừa khoát nước ước mặt, vùng nhớ lại, nên với tay lấy dĩa xà-bong troo gần đó, rớ hoài mà không có, giận gở dĩa xuống thấy sạch trơn. Thầy vừa máng lên vừa lầm bầm: cái gì cũng hết với gần hết, duy có cái nghèo lại không chịu hết với gần hết mà thôi. Thiếm thông nghe nói cười chúm chím.

Rửa mặt xong lên kiếm khăn lau mặt, xốc cùng sào áo cũng không có, giận nói: khăn lóng ai ăn động gì mà mất ráo kla. Thiếm thông liền đáp: tôi mới ngâm hồi sớm mai nầy, nót để rồi giặt mà không có su mua xà-bong nên hảy còn để đó chớ. Thầy với rút cái áo sơ mi mà lau mặt và nói: vậy cũng xong!

Thiếm thông lên cuống sào mở cửa và quét nhà, hai đứa nhỏ đứng dựa cửa ăn bánh bò với dầu-chả-quảy.

Thầy ngồi nơi ghế mang giày, xảy có một đứa nhỏ bước vô nói: Thưa thầy, má tôi nói qua lấy 5$ của thầy mượn hôm trước.

— Em về đi, để vài bữa qua ghé trả cho, mất mát đâu mà sợ?

— Thưa không phải mất, nhưng má tôi nói hôm nay lâu quá thầy không trả, mà thầy cũng không nói tiếng gì hết nên má tôi mới sai tôi qua đòi chớ.

— Thôi em về đi, để trưa qua ghé nói chuyện với chị bảy.

Con nhỏ đi ra, thầy ngó theo nói: Thứ có 5$ mà rộn.

Mang giày vừa xong, kế có thầy ba khô vô nói:

— Nè thầy năm, ông già M. Xúc chết rồi thầy có hay không?

— Chết hồi nào? Đau sao mà chết?

— Chết hôm qua. Có đau đớn gì đâu. Số là hôm kia ổng ra sau vườn, thấy trái ổi chín đỏ, liền leo lên mà hái, rủi tốt nhánh ổi, ổng té xuống đất rồi mang bịnh tức qua bữa sau thì chết.

— Cha! Tội nghiệp biết chừng nào. Tôi chịu ông già đó quá thầy. Lần nào tôi xuống chơi ổng cũng thích trò chuyện với tôi lắm, nay ổng chết vội như vậy nghĩ thiệt đau lòng hết sức.

— Ừ, tôi có làm sổ quyên tiền để anh em mình dựng chút đình nhan khói, vậy a-mi muốn cúng bao nhiêu thì biên vô đi.

— Đâu đưa coi. À, M. Quang 5$, M. Hôn, 3$, M. Tang 3$, M. Tế 2$

— Còn a-mi bao nhiêu?

— Chu! Nghèo quá đi thầy, để tôi tính lại coi...

— Thôi chiều nầy a mi cho tôi biết nghe.

— Ừ.

— Thầy kia xếp sổ bỏ túi đi ra, thầy nằm ngó theo rồi lắc đầu nói: Thiệt cái nghèo nó đỡ trăm việc. Nó làm cho mất phải quấy với anh em sạch trơn. Nhưng ai biết cho bụng mình....

Mang giày bận áo vừa xong kế có một con xẩm bước vô hỏi:

— Hà, thiếm lăm dâu thầy?

— Rộn mà, kiếm chi mà làm om sòm vậy?

— Hà, cái lấy thiếm làm mướn ngộ gánh mấy lôi nước nên ngộ lại nấy tiền mà.

— Thiếm nằm đi chợ rồi, chiều nị lại cái nầy thiếm nằm trả cho.

— Hà, tôi về ha thầy.

Ả-xẩm đi ra thầy ngó theo vừa lắc đầu vừa cười chúm chím miệng lại lầm bầm: xiêu-na-mà.....

Thầy lại chỗ móc nón lấy cái nón xuống, rút khăn mu-soa trong túi ra, dặp bụi trên cái nón phạch .. phạch... phạch, rồi bước lại rót một tách nước trà vừa thổi vừa hớp, nước chảy nghe: ực... ực... ực...

Uống cạn tách nước, còn rót thêm nữa tách nữa mà uống, rồi thẳng vô giương thấy vợ còn quấn mền nằm đó, thầy cười, móc trong túi quần lấy ra hai cắt nhỏ, liệng trên gối, đội nón ra cửa mà đi...!

VIÊN-TIỂU-THƯ.

XƯỞNG ĐÓNG VÀ SỬA TÀU

Tàu buồm hay là tàu khói để đưa hành khách, chở chuyên hàng hóa, *đi du lịch*, đi câu, vân.. vân...

TÀU LƯỚNG TRỆT ĐỂ CHẠY CHỐ NƯỚC CẠN

Tại xưởng chúng tôi có sẵn một chiếc tàu, qui ông muốn dùng về việc gì cũng vừa ý cả

Thiện nghệ về việc đóng sàm-bản và ghe đồ gắn mô-tơ

Sửa và làm ra mới các thứ mô-tơ

Muốn biết giá cả, kiểu tàu hay là hỏi thăm các việc khác xin viết thơ cho M. le Directeur de la Société d'Etudes et d'Entreprises de Navigation Automobile. Thùng thơ số 279 Saigon (Cochinchine

Yết thị đấu giá

Avis d'adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication: Le 2 avril 1923, à dix heures, au bureau de l'Ingénieur en Chef des Travaux Publics de Cochinchine à Saigon.

Objet: construction d'un pont en béton armé de 51 m 08 de portée sur la Route Coloniale N° 16, à la traversée du canal Bacliêu Quanh Rach Ngan-Dua, au point kilométrique 774 649 (Subdivision de Bacliêu).

Importance approximative: (non compris la somme à valoir) 24 500$00

Cautionnements provisoire et définitif: 430$00 & 7 000 fr.

Bureau où le dossier peut être consulté. Bureau du Service Ordinaire « Arrondissement de l'Ouest » tous les jours, excepté les dimanches et jours fériés aux heures ordinaires d'ouverture des bureaux.

Tin buồn

Tôi mới hay tin buồn rằng chánh-thất của bạn cố giao tôi là thầy Phạm-văn-Hiệp Thư-ký sở Tạo-tác (Thiết lộ) Saigon, là Mme Lê-thị-Hiền đã ly trần ngày 18 Mars 1925, hưởng dương được 30 tuổi. Chọn tổng chung số định là ngày chúa nhựt 22 Mars 1925 dùng bảy giờ rưỡi sớm mai.

Vì có việc nhà không thể đưa đám được vậy tôi kính chia buồn cùng bạn cố-giao tôi là thầy Phạm-văn-Hiệp cùng quí quyến và chúc cho linh hồn bà được siêu thăng nơi tịnh độ.

NGUYỄN-THẾ NGỌC.
huy lụy kính điếu

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10 f.	50
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine	10	75
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	10	75
Hongkong et Shanghai	10	75
Chartered Bank	10	75

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy, tính luôn vỏ cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	5$	10	tới 5$	20
Lúa Gò-công	5	25	— 5	35
Lúa Bãi-xâu	5	20	— 5	30
Lúa Bảo-hiêu	5	25	— 5	35
Lúa Cao-mas (trắng)	4	85	— 4	95
Lúa Cao-mas (đỏ)	4	60	— 4	70
Gạo thường tỷ	5	20	— 5	30

ĐẠO CHÍCH TO GAN

Saigon. — Đêm 17 tây rồi đây chẳng rõ quân Đạo-chích nào to gan lớn mật dám cạy cửa tiệm của M. Martin, Place du Théâtre số 7 mà trộm thâu hết 80 đôi vớ tơ hiệu Sélect, 30 đôi vớ tơ đen hiệu Lys, 130 đôi vớ cạnh tơ chỉ vải, 120 kí-lô ca-phê chưa rang, mấy tấm da, sáu cái búa đóng giày, một hộp ren, 20 đôi vớ đen, tổng cộng lối 1.500$.

Thật quân Đạo-chích to gan lớn mật quá nên mới dám trổ tài giữa Châu-thành chẳng nể phép quan, chẳng kiên sợ lính, nhưng có bữa kẻ cắp rủng gặp bà già một chuyến.

VỤ MẤT HỘT XOÀN

Bạcliêu. — Số báo 263 bổn-báo có thuật vụ mất hột xoàn và tiền bạc: nay rồi, nay lại tiếp được tin dưới đây, nên đăng lên để chư tôn nhân lãm.

Khi vụ mất hột xoàn đã bể ra rồi, tên Nhung là kẻ đánh xe bò của tên Chelkdavond có ý hồ nghi cho tên Vi là thằng cắc cớ mướn, ăn trộm đồ ấy, nên đi tìm tên Vi mà gạn trong lòng dục, dọ dẫm việc nầy.

Nhờ sự dụ đỗ khôn khéo và nhờ lời hăn hỏi lanh lợi, hờ cơ tên Vi bèn lần lần khai thiệt các việc. Té ra chính tên Vi nầy là Đạo-chích vậy.

Tên Nhung lấy làm đắc chí nên lật đật chạy về báo tin cho tên Chelkdavond hay, tên ấy mới đều tỏ bày các việc đầu đuôi cho phó hương-quản Sanh biết.

Hương-quản liền dạy tìm bắt tên Vi, tên ấy mới khai như vầy:

« Hôm bữa 7 Mars, lối 6 giờ chiều, tôi đi ngan qua nhà tên Chelkdavond, xảy gặp Thị Còn là người ở mướn với tên Chelkdavond kêu tôi lại mà nói rằng có một tên Bảlai mới gởi cho chủ nó một cái rương đựng nhiều hột xoàn lắm. Nó biểu tôi lén tôi trộm cái rương ấy rồi sau sẽ chia hai rạ mà xài.

Nghe lời nói phát động lòng tham, tôi bèn đi kiếm tên Hòa mà dặn nó giúp sức với tôi cho thành việc ấy. Nghĩa là trong lúc tôi lẻn vô nhà thì tên Hòa phải ngồi ngoài mà coi chừng sự động tịnh.

Cùng nhau ý hiệp tâm đầu, đúng 10 giờ chúng tôi liền tới cửa sau, xảy thấy Thị-Còn ra đầu ngoắc vào, tôi sẻ lén bước vô chớp cái hoa-li rồi trở ra, cùng tên Hòa đi đến chùa kia mới khám lại tài vật.

Tên Hòa coi bộ mừng quýnh lật đật mở hoa-li thấy có 14 bó giấy, một cái hộp, một cái bọt phớt đựng 3$ và một dùng bạc cắt, một cái bài tuổi thân và nhiều thứ giấy tờ khác.

Tên Hòa liền trao cho tôi 1$ và nói rằng trong vài bữa sẽ chia trọn phần cho tôi, nên tôi không biết số hột xoàn là mấy hột.

Lấy khai báo xong rồi Hương-quản niệp với vài vị Hương-chức đi bắt tên Hòa. Bắt được nó, nó liền khai chỗ giấu các món ấy, nên đã tìm được đủ số rồi.

Hương-quản làm phúc bẩm giải Vi với Hòa tới Tòa để chờ lịnh trên phán đoán.

TÀU ĐỤNG CHÌM GHE

Longxuyên. — Hôm đêm 8 rạng mặt ngày 9 Mars 1925 tôi có qua giang tàu « Guôjo » của hãng M. F. về xứ...

Khi tàu mở dây từ Rạchgiá khởi sự chạy đến ngan làng Phú-Hội xảy đụng chìm một chiếc ghe lường chở lúa. Cũng bởi: Sông thì hẹp mà ghe ra vô liền liền; lúc tàu chạy tới Phú-Hội gặp một chiếc ghe chài thì tàu ép tránh qua một bên; rủi chiếc ghe lường đang kia chèo tới nhằm phía bên tàu tránh, nên tàu ghe tránh qua lại lăng xăng; tàu đụng nhằm ghe chìm tuốt. Lập tức ông Cô tàu biên ngừng tàu đặng cô cứu vớt. Lúc ấy vớt được vợ chồng ông già lối 6, 7 chục tuổi và đứa con trai của ông già lối chừng 18 tuổi.

Khi đem mấy người bị rủi ro nầy lên tàu thì ông già nói còn một đứa cháu ngoại ông tám tuổi đương ngủ trong mui. Nghe vậy ông Cô tàu lật đật hối bạn tàu nhảy xuống sông lặng kiếm có hơn một giờ đồng hồ song chẳng thấy chi cả nên tàu phải chạy, chở ông già và bà già về Longxuyên.

Tới Longxuyên, ông Cô tàu đem mọi vụ lên Tòa. Quan Biện-lý dạy rằng: « Sự rủi ro nầy xảy ra tại làng Phú-Hội thuộc hạt Rạchgiá, vậy ông già muốn kêu nài đều chi hãy đến tòa Rạchgiá. »

Khi ra khỏi tòa vợ chồng ông già than khóc vì sự không tiến hành phí trở về Rạchgiá; thì ông Cô tàu là M. Nhân động lòng thương liền cho ông già ấy ba đồng bạc để dùng làm lộ phí.

Việc có bấy nhiêu, hiện mắt tôi thấy rõ ràng mà thiên hạ truyền ngôn nhan rằng « Tàu đụng ông già lôi một khúc ruột và ông Cô tàu cho ông già ấy mười đồng bạc! »

Thiệt rất khó tin nếu mà tàu đụng ông già ấy thì còn chi ổng; đến đổi chiếc ghe kia mà còn phải chìm thay, huống hồ chi con người ta.

Ôi! đời nầy muốn việc chi đều phải thấy tận mắt mới chắc được, chớ nghe lóm rồi đồn dài bớt thêm thật là vô lý quá.

Một người hành khách: Ar.

Thể thao

Sân mới của Etoile de Giadinh, ở góc đường Lareynière và Mayer đã ban rào huôn thành rồi, vậy chiều chúa nhựt nầy sẽ ăn lễ lạc thành, có *Fanfare Saigonnaise* giúp vui, lại có mười một chiến tướng đại tài của mấy hội Annam giúp sức, dặng tranh hay giỏi cùng mười một chiến tướng của hội L'Etoile de Giadinh, thế thì cuộc đấu cầu nầy rất kịch liệt lắm.

Vậy ai là người mộ xem banh tròn, lại là người mến tài chiến tướng của Etoile de Giadinh, bữa ấy cũng nên đến xem chơi, trước mua vui sau hưng giỏ luôn thể.

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15
Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

H. DELPEYRAT
Khai trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 23, 25, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

Xin ghé mắt!!!

TÁI PHÁT KHÁCH-LẦU
CỦA M. TRẦN-XÃO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chăn nghề sự chê khen thế cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn ráng sức lập một cái phòng nghỉ hiệu « TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài 44 và 46 Cholon. Phòng vi rất thanh-khiết lại sáng-sủa, và mát-mẻ lắm; tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (boy) đều để khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì sao sao quí-chức cũng đặng vui lòng. Để ở gần garo xe-lửa Cholon-Mytho cùng là bến xe-hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo. Trừ những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON, R. P. F, R. F. D. HIRONDELLE, BÉCÂ SPORT, C. A. F, DIAMANT, ROCHET, SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thậm trọng.

Nay kính bạch.
Chủ nhơn. TRẦN-XÃO dit KHÁ.

H. Humbert
78, Boulevard Bonnard
Bijoux FIX

Vente en francs aux prix de France.

Réveils Japy, ancre perfectionnée, platines massives, ressort en barillet démontables, pignons acier taillé, marche garantie. Prix: 33 francs.

Montre 8 jours Octamas, mouvement à ancre de qualité supérieure, spiral Bréguet, levées visibles, boîtier métal argentan gravé, marche garantie. Prix: 48 francs.

Bijouterie fantaisie or et argent, Orfèvrerie aux meilleurs prix.

Hat Xiết Viết-Nam!! Hát Xiết Viết-Nam!!
TA-DUY-HIỀN

Tưởng chẳng nói chư độc giả cũng còn nhớ gánh hát xiết của M. TẠ-DUY-HIỀN, đã hát tại Saigon đây có trót tháng, mà chư tôn xem không mỏi mắt.

M. TẠ-DUY-HIỀN đi hát đã cùng một Viễn-đông, trước qua Xiêm sau qua Tàu đi cùng nơi khắp chốn, tới đâu cũng được hoan nghênh. Ấy cũng nhờ hiện giờ M. TẠ-DUY-HIỀN có tập thêm nhiều con ác thú làm trò rất hay, như là cọp, beo, heo rừng, gấu lớn vân vân...

Nên nay M. TẠ-DUY-HIỀN trở lại đây hát.

HAY LẮM!! HAY LẮM!!

Có beo, có cọp, có gấu lớn, có voi, có heo rừng và có nhiều cách làm trò mới.

Hát tại chợ-mới Saigon

Khởi sự hát kể từ ngày thứ năm 12 mars nhằm bữa 18 Annam

GIÁ CHỖ

Loge 6 chỗ ngồi	15$00	Loge 1 chỗ ngồi	3$00
Hạng nhứt mỗi chỗ	2 00	Hạng nhì mỗi chỗ	1 00
Hạng ba (trên gác)			$50

Đủ các thứ giấy:
Mỏng có, dày có
của hãng giấy
PAPETERIES de FRANCE
Lớn có
nhỏ có
và đủ hạng

L. JACQUE et Cie
CÓ TRỮ BÁN

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 80.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

Từ ngày 2 tới 9 Mars 1923

BÁN RAO HÀNG CÁC MÓN SAU ĐÂY:

Dầu thơm, đồ dùng theo bàn rửa mặt, đồng-hồ, đồ nữ-trang, giấy viết mực, súng ống, đồ để tập thể-thao, gương, kiến, đồ dụng trong nhà cửa, đồ gia xuy, đồ bằng sành, các thứ thuốc, đồ vệ-sanh.

NGƯỜI HÀNG VẬT THỰC

Rượu nho — Thuốc lá — Phòng-trà — Quán-rượu.

Hãy đến xem hàng hóa — Hãy đọc bản rao hàng

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

—— Vô ra thong thả ——

Điện-tín: MAGCHARNER — Điện thoại: Nói lại sở quản-lý số 14.1 / Nói lại sở buôn-bán số 54

Thùng thơ số 528

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẦN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1900

Đường chánh lối *LAITHIÊU THUDAUMOT*, Quai A. Ouvry

Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ THỜ ĐỒ MÓN

1° Tại Mỹtho đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại Cầnthơ đường mé sông, ngay cầu tàu cho khách-trú; 3° Tại Trảvinh đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại Rạchgiá đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đồ thờ bằng gỗ, chỉ, đồng, vàng, đều đóng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không kể giá đắt. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị bảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, nếu mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hết ân cần.

Mandat và dây thép phải đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG *Bonnard số 90, Saigon*

LÀ TIỆM

DÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng, có thợ đóng giày tây giày ta, đóng ô, đóng bì, con nít, đồ kiến, [illegible] FGUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu khiếu mầu, bán bóng, bán vẽ, và các thứ TRÀ DẦU-KUÂN, NINH-THẠI, LIÊN TÂM, Ô LONG rất thơm và ngon. Cao Lộc-Đinh, gia dùng ăn bổ tăng tinh thần và thuốc nhân-tri bình Hồi-xuân rất công hiệu, xin mời [illegible]

Các thứ hàng của hãng chúng tôi gửi tại gốc nơi bán sỉ tính giá thật rẻ hơn các nơi.

Cuộc mua bán của Annam

Chủ quí vị cất nhà mới, hoặc sắp có đám tiệc lớn hay là muốn dọn đẹp nhà cửa cho ngày-nga, thì nên đến tiệm *Vĩnh-Tân* «Bazar Moderne», ở số 68, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam ta bán đủ các vật dùng chưng dọn theo kiểu thời, đồ đẹp tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho tân-bằng quí-khứa trong khi có lễ-tiệc hoặc cho người con của mình cưới vợ quan đến tiệm *Vĩnh-Tân* «Bazar Moderne».

Ôi! Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là áo, nón, áo chemise, faux-cols, cravate, canot, régate, mouchoir, pochette, khăn đen, không thiếu thứ gì, có thứ chemise col dan-in bằng tơ tới 8 $ 50 một cái.

Lại mới đây, tiệm *Vĩnh-Tân* có bơm hai trăm cái đồng hồ con ngựa hiệu allemand thiệt tốt. Thứ cao 1 m 20, giá 32 đồng, thứ thấp 0 m 95, giá 22 đồng.

Đèn chưng đá cẩm-thạch, bàn, máy-tính, ống tulipe, bể cao 0 m 90, giá 90 đồng một cặp.

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente en gros et détail

GRAVURE sur METAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH

số đường Chaseloup-Laubat d'Adran

SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng, và bằng đá cẩm-thạch

Dạy học [illegible] máy, [illegible] ngày tan [illegible]. Học [illegible] ba tháng. Trong không [illegible] hành học trở ở trong, mà có thể gởi nơi nào tiện, cứ mỗi tháng tiền cơm [illegible]. Tiền trường phải đóng trước. Những học sanh đã học đặng ba tháng, thì chủ trường lo kiếm chỗ làm việc giùm.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE

[illegible] Pallières

SAIGON

10, Rue Martin des Pallières

[illegible] thông tôi [illegible] thành-thạo giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, giá rẻ.

Xin do tôi.

M. Nguyễn-văn-Mùi

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner

9 à 15, Rue Carabelli

Đường Kinh-lấp, đường Carabelli

SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi lập một [illegible] hiệu là HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ [illegible], cũng có dọn phòng ở lưng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thăm viếng Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy [illegible] thong thả thân.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành cất mát mẻ tại đường Carabelli, trước mặt hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải.

NHÀ NGỦ

ĐÔNG-PHÁP LỮ-QUÁN

N° 172, 174, rue d'Espagne, Saigon

Từ ngày Đông-pháp Lữ-quán thành lập đến nay nhờ ơn quí khách chiếu cố nên mới được đứng vững đến ngày hôm nay. Lẽ thì tôi chẳng nên phụ lòng tốt của quí khách, song bởi vì tôi làm bận việc nhà. Muốn cho được vui lòng quí khách, nên kể từ đây tôi xin nhờ ông Nguyễn-khắc-Cẩn thay mặt cho tôi được chăm nom bổn hiệu.

Vậy xin quí khách nhơn dịp đi Saigon tôi xin mời quí khách ghé tạm nghỉ an như cũ.

Đôi lời thành thật mong rằng quí khách vui lòng cố cập cho.

LÝ-KỲ-QUÂN

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm lưỡng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay, bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi dám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chạp, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lễ coi hình ba hộp bánh nguyên, trước cũng sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp mặt vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho con, em cháu, ngõ giúp giùm cho công nghệ gạt nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán [illegible] tây, hàng tàu, của chủ tôi, là M. Nguyễn khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THÂN

Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ

15 Rue Laveynière

Saigon

COMPTOIR SCIENTIFIQUE ET INDUSTRIEL

H. VERGOZ

96 Rue d'Ormay Saigon

CAN TIỂU-LI DÙNG VỀ CÁC KHOA HỌC

Về phép tính trên. — Về phép đo sự sáng con mắt. — Về phép đo trái đất

GIANG BÁN ĐỦ ĐỒ DÙNG VỀ

NƯỚC — ĐIỆN KHÍ VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI

Bình nước mạnh — Các thứ chuôn reo
Dây kẽm v.v. dây tôi cất — Máy nói
Đèn treo đàng — Máy móc về việc chữa bịnh
Quạt máy — Đồ chơi mà có quan thiết về khoa học
Đi-na-mô — Mô-tô — Vật liệu về hóa học
Nguyên-giám máy để tiếp điện — Ống [illegible] và chỗ riêng để thử nghề hóa học
Các thứ Pompes — Đồ chụp hình

LÀM — SỬA BỘI CÁCH THỨC — CỦ HƯ SỬA LẠI

Các thứ máy nước và đồ điện khí

SỬA VÀ THAY ỐNG BỒ BÌNH MA NHÈ TÔ VÀ ĐI-NA-MÔ

Có xi kền

Bán đồ dùng và gắn ống nước và máy nước

Công-tri

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

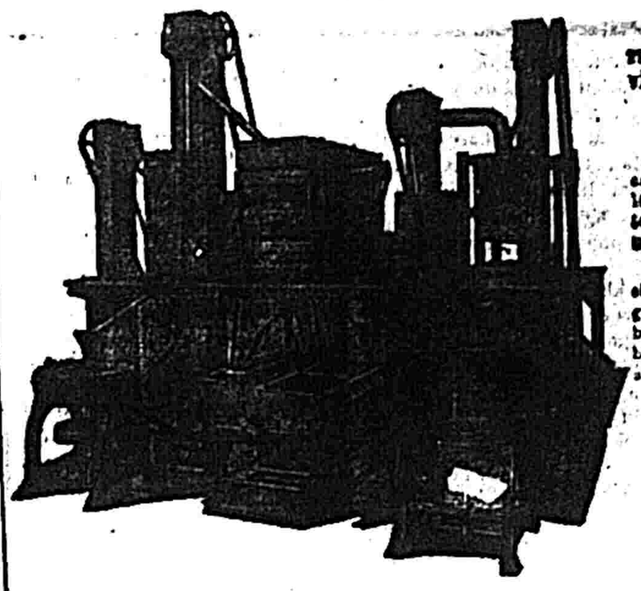

Chuyên, mướn và việc máy MÁY XAY LÚA GẠO

Đã rập hơn 30 cái nhà máy tô lớn cho đến 100 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự hao bể chạy bởi nơi máy móc.

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEUR NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

NHÃN CON-BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ

"Rivesaltes"

VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng

"Courtalet"

VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chủ-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nài cho đặng nhãn «CON-BEO» *màu đỏ*, nhãy nên thùng «BA RÍT» *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hàng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY

122, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Telles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

Phở Saigon đâu có mức

Cứ xăn-bằn ở phố khách hoài, rồi kêu trời sao phố mắc. Kìa kìa! Tại đường *Frère Louis* người Annam mới tạo thành một giải vừa phố vừa nhà lót toàn bằng gạch bông rất nên tráng lệ. Đủ nước cả đèn mà rẻ rề! Nhà lầu cho mướn mỗi tháng 80$00; phố mỗi tháng từ 8$00, 12$00 cho đến 35$00 thôi.

Đồng-bang ta thoản muốn ở được chốn thanh-tịnh và sạch sẽ, giúp nhau nên mới lợi quyền, xin hãy do nơi:

Số nhà *866* đường *Frère Louis* mà chương-nghi, chúng tôi hết lòng hoan-nghinh và cảm tạ.

Duy-Xuân ăn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ăn-quán,

kính mời.

SONG-MỸ KỲ-DUIÊN

(Tiếp theo)

Trương-quí-Như hết lời năn nỉ, nhưng mà thầy lời Tô một bề khẳng khẳng như vậy, biết rằng nói chẳng nao núng chút nào, nên hỗ thẹn xin cáo Tô từ biệt.

Trương quí-Như về bẩm lại cùng Dương-tuần-vủ như máy lời Tô đã thối thác đó.

Dương-tuần-vủ lấy làm tức giận, bèn nghĩ rằng: Tô là quan thuộc của mình, chỉ bằng ta làm nghiệt anh ta, thế tất đến cùng dường thì anh ta phải thuận.

Nhơn dịp ấy, Tô-hữu-Bạch có độ trình cho Dương một bổn án về tội trạng nghi-nan. Dương duyệt án cứ phê bát hoài, làm cho Tô phải sửa đi sửa lại đến ba bốn lần, mà Dương cũng bát khước đi, chưa cho là đúng luật.

Tô bực tri quá đỗi, không biết thế nào; Tô mới nghĩ rằng: Dương công nầy cũng vì hờn sự không thành nên ép uổng ta, muốn làm cho cay nghiệt như vậy, đặng ta có thuận tình chăng; nhưng mà ta đây nào phải như ai đâu; thấy giàu mà mộ, thấy quyền quí mà hàm; thôi, bây giờ ta có kể gì phú quí nữa đâu? Bạch-tiểu-thơ đã thát, Lư-công-tử cũng biệt tin; cái ngươi tình nghĩa như ý của ta đã không có rồi ta còn toan công danh phú quí làm chi, chi bằng ta treo ấn từ quan, ta lui về vui thú giang hồ cho an phận.

Tô nghĩ vậy, bèn lập tức viết một bức thơ từ chức, sai nha-thuộc đem lên đăng cho Dương-tuần-vủ.

Tô liền bảo tên tiểu-hỷ dọn dẹp các món hành trang, nội ngày ấy thầy trò nhứt đoàn thượng lộ.

Tô ra từ cửa Tiền-đường, mướn thuyền về đến Kim-lăng; vừa tới bến Tây-hồ, Tô nhớ cảnh núi Vô-sơn-âm, thừa dịp lên đó dạo chơi tiêu-khiển.

Một lát lại nghĩ rằng, ta cáo về cũng chưa có giấy tờ gì làm bằng cớ, nếu ta đi chơi đây dùng cách chỉnh đốn trang hoàng, tưởng e có kẻ biết được ta đồn tiếng ta bỏ việc quan mà mượn cớ đi chơi, thời ắt ta phải tội. Lúc bây giờ Tô mới đổi đồ trang phục, giả làm một người văn-sĩ ngao-du; mướn thuyền đi dựng mó theo bên hồ, đi lần tới tân nơi thắng cảnh.

Ghé thuyền lại, đi bộ lên bờ, trông thấy núi cao chất ngất, bốn mặt mây doanh, cây cỏ sum sê, một màu xanh ngắt; đá nằm chồng-chập, suối chảy reo reo; hoa nở tốt tươi, chim kêu thánh thót. Tô vừa đi vừa nhắm phong cảnh, bấy giờ tinh thần khoan khoái, càng quên hết mọi sự ở dưới trần gian.

Tô-hữu-Bạch đi chừng hơn một dặm, vừa ngang qua một kiểng chùa, trông thấy trước cửa tam-quan, những cây đại thọ rất cao, lá phủ sum-sê, và những hòn đá láng xanh, lớn bằng tấm ván, dưới ấy có khe, nước trong ngăn như lọc, tiếng chảy như đọng đờn; lúc bấy giờ Tô đã mỏi chơn, lại thấy phong cảnh chùa nầy đẹp đẽ, bèn ngồi ghé trên tấm đá đặng thảng thường chơi.

Tô ngồi một lát, thấy một ông đạo-sĩ đi ngang qua, hình kỳ quái, cốt cách lạ thường. Tô đứng dậy chắp tay bái. Đạo-sĩ hỏi: Vậy chớ tiên-sanh đi đâu mà ngang qua chốn nầy? Tô thưa: Tiểu-sanh nhơn ngày thong thả, dạo thử lâm tuyền, nhơn qua chơi núi Vô-sơn-âm, đi nữa đường tới đây, thấy kiểng chùa nầy thanh vắng, tạm ngồi nghỉ mát, đợi xế chiều sẽ rung rãi đi. Tô thưa rồi liền hỏi: Vậy chớ lão-tiên-sanh quê ngụ ở đâu, đi qua đây có thú vui gì, cho tiểu-sanh theo hầu với?

Đạo-sĩ nói: Lão vốn người đi bôi, đi chốn nầy sang chốn nọ, đi khắp quanh năm, có biết thú gì là vui đâu.

Tô nói: Vậy thì nhơn gặp gỡ đây, dám phiền lão-tiên-sanh thử đoán qua số tiểu-sanh giùm chút.

Đạo-sĩ ngồi xuống, hỏi tuổi tác cùng ngày sanh xong rồi, toán lầm thầm một lát rồi nói: Uả, lão lầm rồi đây, tỏ ra ngài là một vị văn-nhơn và quan tước nữa; nhưng mà ngài đi đây là vì bất-đắc chí mà đi, chớ nào có phải ngài có ý dạo chơi sơn thủy đâu.

Tô nghe nói giựt mình đứng dậy, bái đạo-sĩ mà thưa rằng: Lời lão tiên-sanh đoán trúng cả, tiểu-sanh lấy làm bái phục, song đã nhờ rộng lượng, xin lão-tiên-sanh chớ ngại phiền lòng; vậy chớ tiểu-sanh bất đắc chí vì việc gì, nhờ lão-tiên-sanh đoán giùm luôn thể.

Đạo-sĩ nói: Ngài bất đắc chí vì sự nhơn duyên không gặp, lại bị người ta ép uổng, nên ngài bỏ đi; nhưng mà ngài đi đây sẽ tìm đặng mối nhơn duyên là người như-ý của ngài ước nguyện lâu nay, ngài được kẻ xe tơ lựa mối đó; vậy thời ngài hãy đi mau, kẻo nữa rồi không gặp. Đạo-sĩ nói xong liền đứng dậy, mang bầu xách gói vội vàng đi. Tô muốn hỏi thêm mà đạo-sĩ đã xăm xăm tách dặm.

Tô nghe lời đạo-sĩ nói, như vẻ ra cái tâm sự của mình, nên rồi cũng đứng dậy đi, coi hoặc may có gặp ai mà ban hỏi. Tô vừa đi vừa nghĩ, nghĩ rằng, người như-ý của mình thời chỉ có Bạch-tiểu-thơ mà thôi, nay Bạch tiểu-thơ đã bất hạnh rồi, mình còn mong gì nữa kia, nghĩ rồi lại hồ nghi lời đạo-sĩ nói khi nãy.

(Sau sẽ tiếp theo)

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHỊ-THIÊN-DƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 658

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN [illegible] HIỆU NHƯ SAU NÀY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN

(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc này mà bổ tinh thần thì mới dặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-y VI-TÉ-SANH, gần hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HOÀN » này, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tủy vị, bồi khí sung thân, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc hạ nguơm suy nhược, thận kém óc lòng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng

Bởi vậy chúng ấy mà sanh ra, nếu dùng đặng thuốc này thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên sung tiến tinh thần, nở nang da thịt

Thuốc hoàn này mà dùng nhiều chừng nào thì càng tốt chừng nấy, sống lâu sanh nhiều con, thiết là một phương thuốc rất hiệu nghiệm là thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí vị có mua thuốc nơi đây thì cái cho được cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, thần ông Phật kéo làm đồ giả, uống vào sanh bịnh, [illegible] giá [illegible]

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn, hãy dùng nước muối măng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 hườn giá là..... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nếu bổ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với ít thuốc bổ bổ Trân-Quí mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN CAO, thiết là tư âm bổ dương rất nên hiệu-nghiệm

Uống thứ thuốc nầy thiết là đại bổ hết sức nóng này, không hối hộp, ít khát nước, có thần-nguyên, an tâm thần, sanh thêm tinh-tủy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ hòa huyết.

Phàm bổ tinh-thần hoàn hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc trẻ già suy nhược bình hàu thất điều [illegible] thiết lao lư thương tổn, [illegible] yếu đuối.

Chẳng nhơn đơn bà con gái mà có bạch đới, hoặc đương kinh bế, huyết ma không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngũ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc này cho được lâu thì nguơm khí ắt phục; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chương nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc đề bổ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thố thuốc nầy hòa với 1 chén rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu nồng nhiều càng tốt, nên dùng thuốc nầy mà đãi khách hoặc đem mà tặng bà bằng tôn trưởng thì quí biết dường nào.

Giá mỗi thố là . . . . 0 $ 80

TRÂN-CHÂU-PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sẩy, gãi quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mẩy cho thường, thì nó trừ đặng những mồ hôi nhơ tanh, nó lại làm cho cả mình dang sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.

Mỗi hộp giá là . . . . 0 $ 35

VI-TÉ SANH CHẾ TRÂN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trân-Bì nghĩa là dương vị muối mà thôi, chớ họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khác nước, lại còn làm che mất cái tánh chất của Trân-Bì

Tại bổn đường Ông Y-Học-Sĩ Vi-Té-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trân-bì cũ cho được 20 năm trước hết phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, cang-các, nguơm-sâm, bản-hạ, cam-thảo và ô-mai nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bạc-hà, tam chưng tam sái ; rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-Sâm, xuyên-bối, Thị-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với [illegible] rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có làm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng ; dược phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngũ vị đều đủ, hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại sanh [illegible] phòng dưỡng phổi, [illegible] khác hết sức.

Đờn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trân-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thố giá là . . . . . 0 $ 12
Mỗi lố 12 thố 1 20

LỤC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HƯỜN

Thứ thuốc hườn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là : Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết, tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, hình vóc ốm gầy tứ chi bãi hoãi hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng, xây xẩm mặt mày, nóng nảy bồn bột, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tinh, tiểu tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thấy đều dùng được.

Thuốc hườn nầy tư nhuận tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, uống với nước muối măng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiện-tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị củ cải trắng và đồ lạnh-lẻo ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là..... 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho đến rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhậm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như hai nhãn-hoàn thấy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị uống rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng nảy.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 1 $ 00
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 30

ĐÈN LỒA KIỂU MỚI
THẤP BẰNG DẦU LỬA

Đèn treo, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
200, đường d'Espagne Saigon

TRƯƠNG-THÁI-TRỨ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCHLẦU
Rue Amiral Courbet Saigon số 29 & 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiết rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoán khoát Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chẳng đều đặng vừa ý. Boy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách hễ muốn du-lịch.

LÂM-QUANG-RỒI
Chủ nhiệm.

Trần-quang-Xuân
154, Rue d'Espagne
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Hàn sĩ và bán lẻ.
Đồ nhôm đủ thứ.
Đồng hồ đồ kiểu, đồng hồ thường.
Giày dép Bảo-kỳ.
Giá Thonet thiệt.
Mền nỉ, mền bông.
Xe máy và đồ phụ tùng.
Đồ tạp hóa, vân vân ...

GIÁ NHẸ

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy bên Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI ÍCH* 375 rue des Marins Chợlớn, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrough* hay là *Talbot* còn 42 $ 50. Xe hiệu nầy rất xinh đẹp mà lại chắc chắn nữa. Có bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mandat 42 $ 50 hay để gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.

Những vị ở xa nên viết thơ hỏi cuốn mục lục xe máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu xăn.

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM & L. LỰC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.
Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.
Sửa súng và đủ các thứ khí giới.
CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*
Bán các đồ phụ tùng theo kiểu vì tâm thường và dung chữ.
RÈN GIƯƠNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT
Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả
Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường
Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.
Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.
Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh
Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

THÌ-THỢ'
Tiệm thợ Bạc
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Diplomé [illegible] Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13 rue Schrader Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là : trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đeo, kiềng cẳng, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc v... v... Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Diplomé 13, rue Schrader SAIGON

Nhà làm nón Lê-v-Chân
MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách đăng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng sắp đặc công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi kiếm sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin các vị thân chủ cả tưởng tình cố cập giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cùng là thơ gởi hỏi đều chỉ xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Ville)

Kính cáo

Nhà buôn Vĩnh-xuân-Long

Tại BàChiểu làng *Thạnh-mỹ-An (Giađinh)* ở tại con đường vòng Bà-Chiểu qua Thị Nghè. Tiệm nầy mới lập vốn của người Annam hiệu *Vĩnh-xuân-Long*, bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ cây, *đầu, sao, gỗ, than-lao, vắp*, vân vân hoặc chưa cưa hay là cưa rồi, tùy thích người dùng.

Tại đây cũng có bán *đá tàn, đá miếng, đầu con rái, và chai* để xâm hay là trét ghe. Các món kể trên đây gốc ở Tâyninh đem xuống.
Giá thiệt rẻ, chở tới chỗ.

NGUYỄN-VĂN-THỌ
Marchand de bois

TRẦN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi có một nghề làm ghế máy thể kiểu lồng-kông, ghế dài, nghế dựng ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thức, đ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa xe máy, đồ đánh trái banh [illegible] các tiệm khác. Xin liệt-vị đến [illegible] vui lòng tiếp đãi

Trần Long Chủ-nhơn

Tiệm đóng xe
Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chỉ chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến dòn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiến, binh để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thêm món chi cùng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp

Chủ nhơn cẩn khải.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

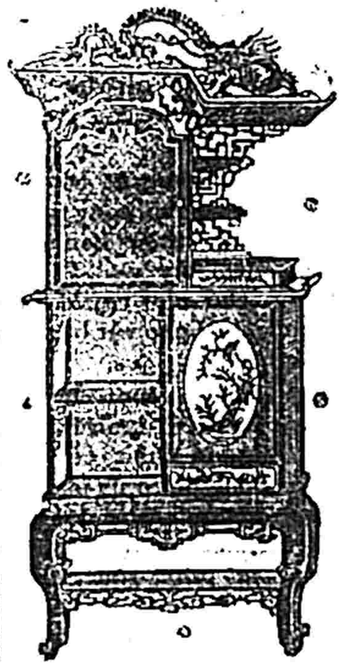

Kính trình quí ông quí bà đặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau này :

Đồ đồng. Các kiểu lư chơn, lư mão tre, chưn đèn, lục bình cắm bông và chậu trồng kiểu vân vân . . .

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ để salon, các thứ liễn cẩn giải và vân, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn 2 trà ky và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu ; Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh xảo và bán giá nhẹ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-châu có vô chơi Saigon xin mời các ngài quá bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt, bổn tiệm đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNH-VAN-XUÂN.

ANCIENNES MAISONS PHÚ-TOÀN
ĐỒNG GIẦY TÂY VÀ ANNAM
LÊ-VĂN-BỀN
CHỤP HÌNH VẼ ROI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
[illegible] Amiral Courbet (Boulevard [illegible])

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân tử, cho giới đặng hào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩ [illegible], nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi [illegible] ngày nay đặng bền vững, còn thấy tồn tại trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình quyến thiếu cùng [illegible] nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi vô ấy cho nên số phòng [illegible] xem thành ra ít, khó nỗi bề đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiện là :

1° Nam-Thành Khách Sạn, ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23

2° Nam-Trung-Khách-Sạn, đường Alsace-Lorraine số 101 và 103.

3° Nam-Hưng Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Rose số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng tuyết cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon Mytho, Khánh-hoà chúng tôi [illegible] tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Ngày kính
Quảng-Đ. M. Hiệp

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ống ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikèn (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.